

NR 09/305 październik 2010

PISMO ZARZĄDU REGIONU ZAGŁĘBIE MIEDZIOWE NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

Kto przewodniczącym

Piotr Duda czy Janusz Śniadek? Kto będzie kierował związkiem w najbliższych latach? Odpowiedź na to pytanie poznamy już wkrótce. W dniach 21-22 października we Wrocławiu odbędą się obrady Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ Solidarność i wybory przewodniczącego Komisji Krajowej związku.

Zarządzanie wielkimi
jako czynnik zwiększający potencjał adaptacyjny przedsiębiorstw

„Wielki jest po prostu sprawą umysłu i nie jest czynią czegoś powinnymy się być, szczególnie w miejscu pracy”
Alex Ferguson

Szanowni Państwo,
To już drugi numer Serwisu Informacyjnego projektu „Zarządzanie wielkimi jako czynnik zwiększający potencjał adaptacyjny przedsiębiorstw”. Powstały już programy szkoleniowe, ruszyły punkty informacyjno-rekrutacyjne oraz organizowane są spotkania informacyjno-promocyjne.
Rozpoczęła się już rekrutacja na szkolenia z których pierwsze odbędą się we wrześniu br. Należy prowadzony jest w całej Polsce i dotyczy zarówno pracodawców jak i związków.
Idea projektu jest dostarczenie wiedzy na temat zarządzania wielkimi dwómi stronami: pracodawcom i pracownikom, tak aby mogli się oni spotkać przy stole negocjacyjnym i wprowadzić do układowo-zmianowych pracy odpowiednie zmiany.
Zainteresowanych wzięciem udziału w naszym projekcie odśladamy do strony internetowej www.zwiakiem.eu.

- Informacji na temat projektu udzielają**
- kierownik projektu: **Stanisława Szyska**, szyska@zwiakiem.eu, 58 306 46 31, 501 220 414
 - sekretarz projektu: **Małgorzata Kufrał**, małgorzata.kufrał@zwiakiem.eu, 58 301 71 21, 501 121 096
- Informacja na temat rekrutacji przedstawili NSZZ „Solidarność”**
- Koordynator: **Małgorzata Kosińska**, mkosci@solidarnosc.org.pl, 58 306 42 25
- Informacje dla przedsiębiorców i ich pracowników**
- **Sylwia Krępa**, 58 550 94 93
 - **Sylwia Krępa**, sylwia.krępa@profirma.pl
 - **Rafał Maczyski**, 58 550 94 93
 - **Rafał Maczyski**, rafał.maczyski@profirma.pl

Serwis Informacyjny
nr 2, wrzesień 2010

STARZEJEMY SIĘ

O zarządzaniu wielkimi rozmawiamy z dr inż. **ANDRZEJEM SZUWARZYSKIM z Wydziału Zarządzania i Ekonomii Politechniki Gdańskiej**

– Nasze społeczeństwo starzeje się. Jakie działania powinny być w związku z tym podjęte?
– Starzenie się społeczeństwa wymaga podjęcia działań mających na celu wyeliminowanie skutków negatywnych, które przynosi proces starzenia. Najbardziej widocznym problemem jest zmniejszenie siły roboczej, co prowadzi do spadku produktywności i wzrostu kosztów. W tym celu należy podjąć działania na poziomie państwowym, regionalnym i lokalnym. Kluczowe jest zwiększenie aktywności zawodowej osób starszych, co można osiągnąć poprzez szkolenia, mentoring i elastyczne formy zatrudnienia.

– Jakże skutki niechęci ze strony przedsiębiorców do wyhodowania „rynku pracy”?
– Problem starzenia się społeczeństwa ma charakter zarówno społeczny, jak i ekonomiczny. Przedsiębiorstwa z ryżu pracy, często prowadzą do wykluczenia, jak również do sytuacji ekonomicznej. Jest też powolnym obciążeniem dla systemu emerytalnego. Z punktu widzenia organizacji odcięcie starszych pracowników, najczęściej z dużym doświadczeniem zawodowym i zyciowym powoduje bezpowrotną utratę wiedzy.

– Na czym polega strategia zarządzania wielkimi?
– Działania zmierzające do wyhodowania „rynku pracy” muszą mieć charakter kompleksowy i długoterminowy. Strategia zarządzania wielkimi obejmuje cały szereg działań, takich jak kształcenie ustawiczne, rozwój kariery, wprowadzanie elastycznych form zatrudnienia, ocena zdrowia, właściwe ergonometryczne projektowanie stanowisk pracy, przesunięcia w firmie czy też „lagodne” wychodzenie na świadczenia emerytalne. Często nie dostrzegają się tego, że zarządzanie wielkimi musi być zaplanowane i dotyczy praktycznie wszystkich grup wiekowych. Skupianie się jedynie na starszych pracownikach, mając charakter działań interwencyjnych, nie jest efektywne. Zarządzanie wielkimi musi mieć charakter prewencyjny.

– Jakże korzyści niesie dla firmy wprowadzenie tej strategii?
Korzyści dla firmy wdrażającej strategię zarządzania wielkimi polegają przede wszystkim na utrzymaniu jakości, doświadczeniach pracowników, nawet jeżeli nie mogą oni już sprawnie wykonywać swoich zadań, można wykorzystać ich potencjał w inny sposób, np. do kształcenia młodszych pracowników w systemie mentoringu.

– Jakże korzyści dla pracowników?
Zarządzanie wielkimi przynosi również korzyści pracownikom. Pozwala im na zachowanie statusu materialnego, jak również możliwość uczestniczenia w życiu społecznym.

Liczby

- Na lata 2010-2020 według demografii przypadne szczyt procesowi starzenia się społeczeństwa europejskiego
- 0,26 proc. wzrost liczb osób w grupie wiekowej 50-64
- 0,30 proc. wzrost liczb osób w wieku 65+
- 0,20 proc. zmniejszy się liczba osób w wieku 20-29 lat.

Słowniczek SŁOWNIK PROJEKTU

KSZTAŁCENIE USTAWICZNE (ang. *lifelong learning*) – jest procesem stałego odnawiania, doskonalenia i rozwijania kwalifikacji ogólnych i zawodowych jednostki, trwającym w ciągu całego jej życia. Kształcenie przez całe życie to proces ciągłego doskonalenia zasób wykształcenia i kwalifikacji oraz ciągłej adaptacji intelektualnej, psychicznej i profesjonalnej do przyspieszonego tempa zmian, który jest znamiennym współczesnej cywilizacji.

DLACZEGO WARTO WZIĄĆ UDZIAŁ W PROJEKCIE?

Korzyści dla przedsiębiorstwa

- Zdobycie przewagi konkurencyjnej poprzez uzyskanie wiedzy z zakresu wykorzystania w przedsiębiorstwie strategii zarządzania wielkimi
- Podniesienie wiedzy i umiejętności kadry zarządzającej, specjalistów zajmujących się polityką personalną oraz kierowników średniego szczebla w zakresie zarządzania personelem, ze szczególnym uwzględnieniem zarządzania wielkimi jako czynnik zwiększający adaptacyjność przedsiębiorstwa
- Bezpieczne i skuteczne na używanie platformy kompetencyjnej – nowoczesnego narzędzia informacyjnego wspomagającego zarządzanie kompetencjami pracowników w firmie
- Bezpieczny audyt kompetencji wszystkich pracowników w firmie
- Podniesienie poziomu efektywności i funkcjonalności przedsiębiorstwa jako organizacji
- Użytkownik może otrzymać profesjonalnego doradztwa dla wybranej firmy obejmującego m.in. specjalistyczny audyt informacyjny, którego efektem końcowym będzie raport informacyjny o możliwościach technicznych, organizacyjnych i prawnych
- Budowę i ugruntowanie korzystnego wizerunku firmy, jako organizacji odpowiedzialnej społecznie, zapobiegając o rozwoju swojej marki i budowanie zaufania i stabilnej miejsca pracy na każdym etapie kariery zawodowej.

Korzyści dla pracowników

- Organizacja reprezentująca pracowników zyska przeszłością działalność, która będzie wiedzę i umiejętności w zakresie zarządzania wielkimi
- Przeszkoleni reprezentanci pracowników będą mogli inicjować, wprowadzać do zakładów i przedsiębiorstw układowo-zmianowych elementów zarządzania wielkimi takich jak:
 - tworzenie szereg kariery zawodowej pracowników
 - tworzenie warunków, aby w przedsiębiorstwie wiedza i doświadczenie pracowników 45+ była w pełni wykorzystana, a warunki pracy dostosowane były do wieku pracowników
 - wprowadzenie systemu mentoringu
- Budowa i ugruntowanie wizerunku organizacji reprezentującej pracowników jako odbiorcy o rozwoju i warunkach pracy pracowników
- Uzyskanie możliwości profesjonalnego doradztwa dla wybranej organizacji związkowej w zakresie negocjowania zapisów dotyczących strategii zarządzania wielkimi w układach i porozumieniach między pracodawcą a związkami zawodowymi
- Wykształcenie terenów związkowych w zakresie prowadzenia szkoleń dotyczących strategii zarządzania wielkimi.
- Rozwój zawodowy terenów

W W. z wiekiem . eu
Weryfikacja...

Portał projektu www.zwiakiem.eu to narzędzie informacyjne wspomagające realizację wielu różnych obszarów projektu „Zarządzanie wielkimi...”. Do najważniejszych funkcjonalności portalu należy zaliczyć:

- **Promocja projektu i publikacja informacji** na temat realizacji projektu
- **Budowanie świadomości historyczno-ekonomicznej zarządzania wielkimi** w przedsiębiorstwach – na stronie portalu można znaleźć wiele ciekawych artykułów na temat zarządzania zasobami ludzkimi ze szczególnym uwzględnieniem zarządzania różnorodnością
- **Wsparcie procesów rekrutacji** – na stronie portalu można znaleźć nie tylko materiały w formie formularze zgłoszenia, ale również wiele cennych informacji na temat warunków uczestnictwa, terminów szkoleń, programów zajęć etc.
- **Informacja o szkoleniach** – potencjalni uczestnicy szkoleń mogą zapoznać się z ofertą szkoleniową projektu, konspektami szkoleń oraz harmonogramami
- **Strony dedykowane uczestnikom projektu** – każdy z uczestników szkoleń otrzymuje login i hasło dostępu do materiałów informacyjnych i edukacyjnych (m.in. gra decyzyjna)
- **Edukacja** – platforma kompetencyjna – każde przedsiębiorstwo, które weźmie udział w projekcie otrzyma bezpłatną licencję na korzystanie z Platformy kompetencyjnej. Jest to nowoczesne narzędzie informacyjne wspomagające procesy ZLI w firmie.

Struktura projektu jest przystępna i intuicyjna. Odzwierciedla strukturę projektu, przez co, każda osoba, która odwiedzi naszą stronę bez trudu odnajdzie poszukiwane informacje. Strona została podzielona na dwie sekcje:

- dla pracodawców
- dla związków

Zapraszamy do odwiedzenia naszej witryny internetowej www.zwiakiem.eu.

O Kształceniu ustawicznym

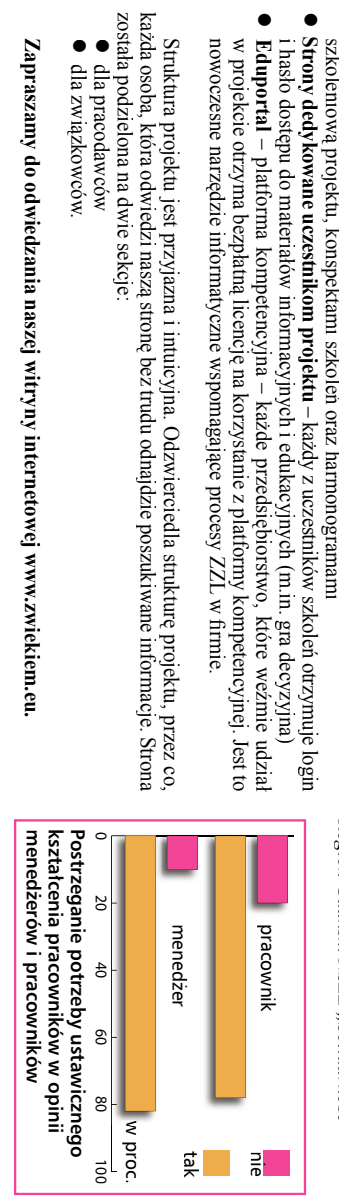
W ramach projektu MANDAY przeprowadzono badania ankietowe wśród około tysiąca pracowników i menedżerów przedsiębiorstw należących do sektora okołotylnego. Pytania m.in. dotyczyły kształcenia ustawicznego pracowników po 50 roku życia.

78 proc. pracowników w 81 proc. menedżerów uznało potrzebę ustawicznego kształcenia. Zanimio menedżerowie, jak i pracownicy za najbardziej preferowane kierunku szkoleń uznali:

- szkolenie na stanowisku pracy związane z wdrażaniem nowych technologii
- szkolenie mające na celu zdobycie nowego zawodu u doświadczonego pracodawcy
- szkolenie w zakresie technik informacyjnych.

Menedżerowie uznali również za konieczne dokształcanie pracowników w zakresie ekonomicznych aspektów działalności oraz umiejętności pracy w grupie.

Kwestionariusze ankietowe oraz wyniki badań opracowała Politechnika Gdańska, badani wzięli udział w projekcie „Zarządzanie wielkimi” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego NSZZ „Solidarność” w Regionie Gdańskim.

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” w ramach projektu „Konstruktywny dialog – program rozwoju kompetencji liderów NSZZ „Solidarność” przygotowała warsztaty dla liderów dialogu społecznego – członków prezydium szczebla regionalnego i branżowego oraz krajowego. W programie przewidziano 3 bloki tematyczne: Kompetencje społeczne liderów dialogu społecznego, Komunikacja Społeczna – efektywne stosowanie narzędzi wpływu społecznego, Rozwiązywanie problemów. W dniach 6-8 września, w Gdańsku, w zajęciach uczestniczyli przedstawiciele Regionu Zagłębie Miedziowe – Bogdan Orłowski, Jerzy Morawski i Ewa Kosiorowska. Szkolenie prowadzili trenerki z Polskiego Centrum Mediacji.

Członkowie Regionalnej Komisji Rewizyjnej i zakładowych komisji rewizyjnych z organizacji w: Strazy Miejskiej w Legnicy, PKP Cargo SA w Legnicy, TCM Sp. z o.o. w Polkowicach, VOSS Automotive Polska Sp. z o.o. w Nowej Wsi Legnickiej, Zakładach Górniczych „Rudna” Oddziału KGHM „Polska Miedz” SA w Polkowicach, Zakładach Górniczych „Lubin” Oddziału KGHM „Polska Miedz” SA w Lubinie, Zakładach Wzobogacania Rud Oddziału KGHM „Polska Miedz” SA w Polkowicach i Volkswagen Motor Polska Sp. z o.o. wzięli udział w szkoleniu Zasady działania komisji rewizyjnej, które miało miejsce w Legnicy, w dniach 15-16 września 2010 r. Celem szkolenia było poznanie zasad działania komisji rewizyjnych, pogłębienie znajomości prawa wewnątrzfirmowego oraz opanowanie podstaw zarządzania finansami podstawowych jednostek organizacyjnych. Warsztaty przeprowadziła Ewa Kosiorowska i Zbigniew Kuzniar.

Między 27 a 29 września br. w Legnicy, Jan Kosowski, Regionalny Koordynator ds. bhp, przeprowadził szkolenie Społeczna Inspekcja Pracy dla społecznych inspektorów pracy z DDDR we Wrocławiu, Sanden Manufacturing Poland Sp. z o.o. w Polkowicach, Il Liceum Ogólnokształcącego w Legnicy, Boart Longyear Sp. z o.o. w Kątach Wrocławskich, Mine Master Sp. z o.o. w Wilkowie i Volkswagen Motor Polska Sp. z o.o. w Polkowicach. Szkolenie dotyczyło podstaw prawnych działalności SIP oraz roli związku zawodowego w zakresie ochrony pracy.

Członkowie organizacji zakładowych NSZZ „Solidarność” w: Miejskim Przedsiębiorstwie Komunikacyjnym Sp. z o.o. w Legnicy, Energetyce Sp. z o.o. w Lubinie, MPWIK Sp. z o.o. w Lubinie, Haeter Technika Wytłaczalnia Sp. z o.o. w Legnicy, DFM Zanam-Legmet Sp. z o.o. w Polkowicach i Fortis Bank SA w Lubinie wzięli udział w symulacji Gra w przedsiębiorstwo, czyli elementy rachunkowości zarządczej, która miała miejsce w Legnicy, w dniach 8-9 października br. Celem warsztatów było przybliżenie uczestnikom rachunkowości zarządczej. Poznawali ją zarządzając spółką z o.o. i wypełniając po każdej części gry: arkusz przepływów, rachunek zysków i strat, arkusz kapitału obrotowego i bilans. Symulacja zakończyła się wyceną spółek na podstawie wartości księgowej i metodą dochodową z kapitalizacją. Zajęcia przeprowadziła Urszula Wegner, technicznie wspomagała ją Ewa Kosiorowska.

Wybory nowego szefa Solidarności

Piotr Duda czy Janusz Śniadek? Kto będzie kierował związkiem w najbliższych latach?. Odpowiedź na to pytanie poznamy już wkrótce. W dniach 21-22 października we Wrocławiu odbędą się obrady Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ Solidarność i wybory przewodniczącego Komisji Krajowej związku.

Ostatnie dni przed wyborami to dla szefa Śląsko-Dąbrowskiej Solidarności Piotra Dudy pracowity okres. Spotyka się z szefami struktur regionalnych i branżowych. Podkreśla jednak, że nie są to klasyczne spotkania przedwyborcze, lecz raczej merytoryczne dyskusje o przyszłości związku. - Rozmawiamy o tym, co należy zmienić w Solidarności, jak związek powinien odnaleźć się w dzisiejszej niełatwej sytuacji. Koledzy z innych regionów i branż podchodzą do tych spotkań bardzo odpowiedzialnie – mówi Piotr Duda. Powtarza też, że nie jeździ po kraju, by przekonywać delegatów do swojej osoby. - Od 8 lat kieruję Regionem Śląsko-

Dąbrowskim i każdy, kto chciał, mógł sobie wyrobić pogląd o mojej działalności związkowej. Związek wymaga reform, ja z kolegami z branż i regionów szukamy wspólnie odpowiedzi, jakie to mają być reformy. Janusz Śniadek również uczestniczy w przedwyborczych spotkaniach. - To są ważne i ciekawe dyskusje. Nie mam żadnych wątpliwości, że chodzi nam wszystkim o to samo - o silną Solidarność, która jest potrzebna pracownikom, która od 30 lat godność pracy bezpiecznej i właściwie wynagradzanej stawia na pierwszym miejscu - mówi przewodniczący Komisji Krajowej. Pojawiają się opinie, że nie jest to do-

bry moment na zmiany w Solidarności. Piotr Duda się z tym nie zgadza. - Ze zmianami naprawdę nie możemy już czekać. Swoją pełną program wyborczy Piotr Duda ogłosi dopiero podczas obrad KZD. - Nie chcę, by delegaci z mediów, a nie bezpośrednio ode mnie, poznali moją wizję Solidarności - wielokrotnie zastrzegł. Ale ze spotkań przedwyborczych wylaniają się już zarysy istotnych punktów tego programu. To m. in. wprowadzenie większej równowagi pomiędzy historią Solidarności a współczesnymi wyzwaniem, modernizacja związku i stopniowe wdrożenie kadencyjności. Pod jego kierownictwem zmianie u-

głyby działania nakierowane na rozwój związku i polityka informacyjna. Co będzie, jeśli za tydzień we Wrocławiu delegaci nie poprą jego programu? - To będzie dowód, że zdaniem delegatów jeszcze nie nadeszła pora na reformowanie Solidarności. Ale jestem optymistą - podkreśla Piotr Duda. Spokojnie do wyborów podchodzi też Janusz Śniadek. - Związek żyje i codzienne jego funkcjonowanie na żadnym szczeblu nie może ucierpieć z powodu wyborów. Przełom kadencji zbiegł się z doniosłą rocznicą 30. urodzin Solidarności, ale w naszych strukturach potrafiliśmy to jednak połączyć.

Legniczanie nagrodzeni przez Migalskiego

Konkurs na film z okazji 30-lecia Solidarności zorganizował eurodeputowany dr Marek Migalski. W kategorii Open zwyciężył film „Solidarność po latach...” Aleksandry Furmanowicz, Bartłomieja Supersona, Ewy Sadowskiej (uczniów II liceum Ogólnokształcącego w Legnicy) wraz z opiekunem Krystianem Kukulką. Twórcy przedstawili pojęcie solidarności w oparciu o relację dwóch pokoleń. W filmie oglądamy wywiady z

bezpośrednimi uczestnikami tamtych wydarzeń oraz młodymi ludźmi, którzy przedstawiają swoje poglądy na temat tych wydarzeń. Wszyscy zwycięzcy wyjadą na sześciodniową wycieczkę do Brukseli, ufundowaną przez dra Marka Migalskiego. Film dostępny jest na naszej stronie internetowej: http://www.solidarnosc.org.pl/legnica/wydarzenia_2010/nagrada_migalskiego.html

Błogosławiony Jerzy powrócił do Parszowic

Relikwie Błogosławionego księdza Jerzego Popiełuszki w Parszowicach. Uroczystość wniesienia relikwii odbyła się 17 października w Parszowicach. Relacja z uroczystości w następnym numerze gazety.

XI RAJDU „CHEŁMY”

XXI Rajd „Chełmy” odbył się dnia 25.09.2010r. na terenie powiatu legnickiego z uroczystym zakończeniem w amfiteatrze Zespołu Szkół w Męcince, który udostępniła nam pani Dyrektor szkoły.

Organizatorami rajdu byli: Zarząd Oddziału PTTK w Legnicy, Zarząd Regionu Zagłębia Miedziowego NSZZ „Solidarność”, Zespół Szkół w Męcince. W rajdzie uczestniczyło 350 osób, było to drużyny z: LO nr 5 w Legnicy, SP nr 9 w Legnicy, Zespół Szkół Integracyjnych w Legnicy, SP nr 19 w Legnicy, Społeczne Gimnazjum Towarzystwa Wierzy Powszechnej w Legnicy, Gimnazjum nr 4 w Legnicy, Gimnazjum Nr 5 w Legnicy, SP nr 2 w Legnicy, Zespół Szkół Muzycznych w Legnicy, SP nr 16 w Legnicy, SP nr 10 w Legnicy SP nr 4 w Legnicy, Zespół Szkół w Miłkowie, SP w Piotrowicach, Zespół Szkół w Legnickim Polu. Jedną Drużyną z Gimnazjum nr 1 w Legnicy przejechała na rowerach. Trasy rajdu przebiegały następująco: Chelmiec – Jerzyków – Zamkowa – Górzec – Męcinka – 8 km; Sichów – niebieskim szlakiem – Bogaczów – Górzec – Męcinka – 9 km; Winnica – Słup – Chroślice – Męcinka – 8 km; Trasy rowerowe Wędrówka po wyznaczonych szlakach prowadzili przewodnicy:

Sichów – niebieskim szlakiem – Bogaczów – Górzec – Męcinka – 9 km; Winnica – Słup – Chroślice – Męcinka – 8 km; Trasy rowerowe Wędrówka po wyznaczonych szlakach prowadzili przewodnicy:

Edward Wiśniewski, Krzysztof Kiełbasa, Mirosław Bielachowicz, Marek Rabski, Maria Staniów, Leopold Najdek. Uroczyste zakończenie rajdu odbyło się na terenie szkoły w Męcince. Wszyscy uczestnicy po przybyciu do Męcinki otrzymali kielbasę, którą upiekli przy ognisku, pamiętkowy znaczek rajdowy, słodycze, a także dyplomy. Na zakończenie przeprowadzono wiele atrakcyjnych konkursów m.in. konkurs krajowca na terenach po których wędrowali uczestnicy, który został przygotowany przez przewodnika pana Mirosława Bielachowicza, konkurs wiedzy o Solidarności, konkurs piosenki oraz wiele konkursów sprawnościowych. Zwycięzcom konkursów wręczono nagrody, które zostały ufundowane przez Zarząd Regionu „Zagłębie Miedziowe” NSZZ „Solidarność” w Legnicy oraz Oddział PTTK w Legnicy.

Wyniki konkursu

Konkurs plastyczny Błogosławionego księdza Jerzy – Nauczyciel Prawdy i Wolności współorganizował Zarząd Regionu Zagłębia Miedziowe NSZZ „Solidarność”.

Po obejrzeniu 61 prac, które napłynęły na konkurs kapituła konkursu postanowiła przyznać:

W kategorii klas I - III

- 1 NAGRODA – Noemi Szpakowska – Katolicka Szkoła Podstawowa Świętej Rodziny
- 2 NAGRODA – Aleksandra Błońska – Katolicka Szkoła Podstawowa Świętej Rodziny
- 3 NAGRODA – Patrycja Rojek – SP1
- Wyróżnienie – Sandra Hoć SP18
- Wyróżnienie – Bartłomiej Redyk SP w Rzeszotarach

W kategorii klas IV - VI

- 1 NAGRODA – Wiktoria Wolska - Katolicka Szkoła Podstawowa Świętej Rodziny
- 2 NAGRODA – Joanna Zmarzlik - Katolicka Szkoła Podstawowa Świętej Rodziny
- 3 NAGRODA – Marcel Kowalczyk SP9
- Wyróżnienie – Julia Krzyżanowska SP6
- Wyróżnienie – Agnieszka Urban SP7

Zagrożona demokracja

W zakończeniu referatu odczytanego podczas festynu „Solidarności” w dniu 18.09.2010 r. w Jaworze przez reprezentantki młodego pokolenia zawarte zostały następujące słowa: „Niepodległość, suwerenność, wolność i demokracja są jednak dzisiaj zagrożone. Obserwujemy procesy rekonstrukcji, upadku obyczajów, systemu wartości, prawa, patriotyzmu, dewaluacji pojęć i deprawacji debaty publicznej. Atakowana jest religia katolicka, podstawa moralna funkcjonowania społeczeństwa, co otwiera drogę do nihilizmu. Widzimy też próbę zawłaszczenia „Solidarności”. Rządzący rozpętali antyzwiązkową krucjatę mającą doprowadzić do jego osłabienia, odebrania znanego na cały świecie symbolu oraz etosu. I czynią to także ludzie, którzy należeli onegdaj do związku, choć na własne życzenie wybraли inną drogę i nie mają z nim nic wspólnego od wielu lat”. Coś w tych słowach jest na rzeczy.

Nieznajomość prawa szkodzi

Wielu jaworskich, powiatowych i gminnych dyrektorów szkół oferuje nauczycielom kontraktowym umowę na czas określony po swojemu interpretując art. 10 Karty Nauczyciela. Z reguły jest tak, że pedagodzy awansowani powinni być zatrudnieni na czas nieokreślony. Art. 10 ustawy szczegółowo i wyczerpująco reguluje możliwości zatrudnienia nauczycieli na czas określony. Już pierwsza umowa o pracę zwraca na ten czas w innych sytuacjach niż te, na jakie zezwala karta (muszą być one prawdziwe), oznacza zatrudnienie na czas nieokreślony. Wniosek z tego jest taki, że pedagodzy powinni bacznie przyglądać się zapisom swoich angażów, gdyż „nieznajomość prawa nie usprawiedliwia”. Późniejsze problemy są tylko tego konsekwencją.

JESTEŚ KOBIECĄ?

Marzysz o założeniu własnej firmy, a brakuje Ci na to pieniędzy? Weź udział w projekcie Centrum Promocji Przedsiębiorczości II.

Po unijne pieniądze możesz sięgnąć, jeżeli mieszkasz na Dolnym Śląsku i zdecydujesz się na działalność w branżach, które będą wspierały organizację oraz przebieg wstąpienia do Unii Europejskiej.

ZAPRASZAMY KOBIECY, KTÓRE:

- pracują lub
 - utraciły pracę w ciągu ostatnich 12 miesięcy, z przyczyn niezależnych od pracownika lub
 - są nieaktywne zawodowo, niezarejestrowane w urzędach pracy.
- SPOTKANIA INFORMACYJNE ODBĘDĄ SIĘ W DNIACH:
- 4 listopada br. godz. 12.00 w Legnicy – Hotel Restauracja „KSIĄŻĘCY” ul. Dworcowa 9
 - 5 listopada br. godz. 12.00 we Wrocławiu – Qubus Hotel ul. Św. Marii Magdaleny 2
 - 8 listopada br. godz. 12.00 w Wałbrzychu – Qubus Hotel ul. Piotra Wysockiego 45
 - 9 listopada br. godz. 12.00 w Jeleniej Górze – Hotel Fenix ul. 1-go Maja 88

Szczegółowe informacje: www.twojadotacja.eu tel. (76) 721 64 10; tel. (76) 721 08 78

20 rocznica powstania Regionu

29 września 1990 roku podczas IV Walnego Zebrania Delegatów NSZZ „Solidarność” województwa legnickiego podjęto uchwałę o wystąpieniu organizacji związkowych z terenu województwa legnickiego z Regionu Dolny Śląsk oraz o utworzeniu Regionu Zagłębie Miedziowe NSZZ „Solidarność” obejmującym swym zasięgiem Województwo Legnickie.

W tym roku minęła 20. rocznica powstania Regionu. Zarząd Regionu postanowił uczcić tą rocznicę spotkaniem integracyjnym. Takie spotkanie odbyło się 1 października w Parnasiku. Zaproszeni

zostali wszyscy obecni przewodniczący, byli i obecni członkowie zarządów regionu i regionalnych komisji rewizyjnych oraz byli i obecni pracownicy.

Przypominamy skład pierwszego Zarządu Re-

gionu Zagłębie Miedziowe 1990–1992:

Wojciech Lica – przewodniczący, Jacek Swakoń – zastępca przewodniczącego, Józef Janus – sekretarz, Zbigniew Kuźniar – skrabnik, Piotr Jaszcza – członek prezydium, Jan

Gaca – członek prezydium, Władysław Grocki – członek prezydium, Mariola Prokopowicz – członek prezydium, Krzysztof Rusiecki – członek prezydium, Marek Smyk – członek prezydium, Wiesław Bogacki, Krzysztof Chra-

plewski, Józef Czyczerski, Roman Gwóźdź, Zbigniew Korczowski, Marian Krzemieński, Zbigniew Lipowski, Włodzimierz Mederski, Halina Morar, Adam Myrda, Bogdan Nuciński, Kazimierz Skowron, Janusz Skowroński, Zbi-

gniew Szneller, Stanisław Tarnowski.

Regionalna Komisja Rewizyjna 1990–1992:

Danuta Czerwińska, Marta Gawel, Stanisław Kąkol, Jerzy Osiecki, Tadeusz Wasik, Franciszek Witkowski, Wanda Zapisek.

Zarząd Regionu 1992–1995 - Jacek Swakoń

Antoni Blicharski, Józef Czyczerski, Ryszard Fenc, Jan Gaca, Ryszard Kasperski, Mirosław Kaszowski, Ewa Kosiorowska, Zbigniew Kuźniar, Wojciech Lica, Zbigniew Łęczyski, Leon Łukasiewicz, Włodzimierz Mederski, Jerzy Morawski, Adam Myrda, Bogdan Nuciński, Maria Polakiewicz, Janusz Skowroński, Marek Smyk, Małgorzata Szczygieł, Tadeusz Tumilewicz.

Regionalna Komisja Rewizyjna

Andrzej Augustyniak, Ryszard Cywiński, Zbigniew Nawizowski, Janusz Schroeder, Wiesław Stefan.

Zarząd Regionu 1995–1998 - Jacek Swakoń

Antoni Blicharski, Tadeusz Chmielewski, Józef Czyczerski, Mirosław Kaszowski, Ewa Kosiorowska, Zbigniew Kuźniar, Jerzy Kwarcjan, Zbigniew Łęczyski, Włodzimierz Mederski, Mirosław Młodcki, Jerzy Morawski, Adam Myrda, Bogdan Nuciński, Maria Polakiewicz, Mirosław Powalowski, Zbigniew Rogalski, Janusz Skowroński, Marek Smyk, Tadeusz Tumilewicz, Tadeusz Wasik.

Regionalna Komisja Rewizyjna

Maria Dudek, Mirosława Kantor, Joanna Kryjak, Bogdan Orłowski, Szymon Stafiniak.

Zarząd Regionu 1998–2002 - Tadeusz Tumilewicz

Kazimierz Adamski, Józef Czyczerski, Marek Gawroński, Mirosław Kaszowski, Ewa Kosiorowska, Zbigniew Kuźniar, Adam Malczewski, Maria Masny, Jerzy Morawski, Adam Myrda, Witold Nowicki, Bogdan Nuciński, Wojciech Obremski, Marek Podskalny, Maria Polakiewicz, Grzegorz Smyk, Jacek Swakoń, Bogusław Szarek, Tadeusz Wasik, Bogdan Woźniak.

Regionalna Komisja Rewizyjna

Ryszard Dobrowolski, Mirosława Kantor, Sławomir Nowecki, Bogdan Orłowski, Janusz Zieliński.

Zarząd Regionu 2002–2006 - Bogdan Orłowski

Józef Czyczerski, Dariusz Dąbrowski, Mirosław Kaszowski, Bogdan Kieleczawa, Zdzisław Korczak, Ewa Kosiorowska, Zbigniew Kuźniar, Tadeusz Madziarczyk, Adam Malczewski, Stanisław Miazga, Jerzy Morawski, Wojciech Obremski, Marek Podskalny, Maria Polakiewicz, Jacek Swakoń, Bogusław Szarek, Tadeusz Tumilewicz, Piotr Wegner, Stanisław Witek, Bogdan Woźniak.

Regionalna Komisja Rewizyjna

Adam Buszkowski, Ewa Górka, Anna Guzek, Zbigniew Krzyżanowski, Wiesław Samuel.

Zarząd Regionu 2006–2010 - Bogdan Orłowski

Józef Czyczerski, Dariusz Dąbrowski, Jacek Dziuba, Jacek Franczuk, Ewa Grzeškowiak, Mariola Karwan, Bogdan Kieleczawa, Ewa Kosiorowska, Jacek Krawczun, Andrzej Kulik, Krystyna Marcinowska, Stanisław Miazga, Jerzy Morawski, Wojciech Obremski, Maria Polakiewicz, Jarosław Polowy, Marian Rynkiewicz, Tadeusz Tumilewicz, Piotr Wegner, Stanisław Witek, Andrzej Woźnica.

Regionalna Komisja Rewizyjna

Adam Buszkowski, Krzysztof Danek, Mirosław Drabczyk, Piotr Motyliński, Dariusz Pająk, Bogdan Orłowski.

Zarząd Regionu 2010–2014 - Bogdan Orłowski

Włodzimierz Broda, Józef Czyczerski, Dariusz Dąbrowski, Jacek Dziuba, Jacek Franczuk, Adam Januchta, Sławomir Kleczyński, Ewa Kosiorowska, Jacek Krawczun, Andrzej Kulik, Krystyna Marcinowska, Jerzy Morawski, Wojciech Obremski, Ireneusz Papis, Franciszek Poszelużny, Marian Rynkiewicz, Andrzej Szwajkowski, Piotr Wegner, Stanisław Witek, Katarzyna Wojtkowska.

Regionalna Komisja Rewizyjna

Wojciech Arndt, Bogusław Mrowiec, Tomasz Rogala, Mieczysław Stachniewicz, Jarosław Tarnowski.

Pielgrzymka Ludzi Pracy

Nie damy się podzielić ani zamknąć sobie ust - mówił podczas 28 Pielgrzymki Ludzi Pracy, przewodniczący Janusz Śniadek.

Centralnym punktem spotkania była Msza św. na Jasnogórskim Szczyście pod przewodnictwem bp. Kazimierza Ryczana, Krajowego Duszpasterza Ludzi Pracy. Homilię wygłosił bp Antoni Dydycz, biskup diec. drohiczyńskiej. Eucharystię koncelebrowali duszpasterze Świata Pracy, wśród nich ks. pral. Jan Ilczyk - sekretarz krajowego Duszpasterza Ludzi Pracy i ks. kan. Witold Andrzejewski, duszpasterz ludzi pracy z Gorzowa Wielkopolskiego. Zebranych witał o. Sebastian Matecki, podprzeor Jasnej Góry.

W homilii bp Antoni Dydycz mówił o aktualnych problemach w Polsce. Wspomniał o dużym bezrobociu i masowych wyjazdach Polaków za granicę w poszukiwaniu pracy. - To straszliwa choroba naszego państwa, że nie jest w stanie zapewnić miejsc pracy każdej dziewczynie i każdemu chłopcu - powiedział hierarcha.

Nawiązując do walki polskich robotników o wolność podkreślił, że towarzyszyły im wizerunki Matki Bożej, a potem Jana Pawła II. Było wtedy miejsce na Msze św., na sakrament pojednania, na prywatną i publiczną modlitwę. Niestety, jakoś bardzo szybko usiłowano nam wytłumaczyć, że to nie robotnicze protesty, nie nasze cierpienia, nie nasze modlitwy pozwalały cokolwiek uzyskać, ale to wszystkie rzekomo zawdzięczamy swoistym autorytetom - mówił bp Dydycz - I wystarczało, że jakoś i coś się poruszało, a po jakimś czasie znów się okazywało, że robotnik jest nadal wykorzystywany, oszukiwany, pobawiany pracy bez żadnych skrępowań, że szczególnym cynizmem, a w imię rzekomej jedności nie powinno się protestować ani dochodzić swego. I obraża się, i obawia się, że Europa się zgorszy, że takie robotnicze protesty są przeprowadzane. (...) Robotnik i pokrzywdzony pozostaje

znowu sam. I tak się okazuje, że ma za sobą jedynie Kościół, Ewangelie, Matkę Najszą. I dlatego tutaj dzisiaj jesteśmy.

- Wiele będzie zależało od tego, jaki duch będzie panował w 30-letniej 'Solidarności' - mówił kaznodzieja - Czy wystraszy się agresji, i podda się próbom rozbicia, czy też okaże się wewnętrznie silna mocą wiary. Ufamy, że to drugie będzie rzeczywistością. I takie niech będą nasze życzenia i miłość. Wiemy bowiem, że robotnik w pojedynkę niewiele osiągnie, albo nawet nie. Ale świat pracy dobrze, uczciwie zorganizowany może okazać się skutecznym partnerem w dialogu z pracodawcami i każdą władzą w dążeniu do społecznego ładu, opartego na sprawiedliwości i miłości. Tego życzymy i o to się modlimy!

Na zakończenie Mszy św. bp Kazimierz Ryzan wypowiedział w imieniu wszystkich Akt Zawierzenia Matce Bożej. „Solidarność” z racji 30. rocznicy powstania Związku unfu-

dowała pamiątkowy ryngraf z wizerunkiem Matki Bożej na ścianie Kaplicy Sudownego Obrazu. Przed samą ryngraf poświęcił bp Kazimierz Ryzan, Krajowy Duszpasterz Ludzi Pracy.

- Nie damy się podzielić ani zamknąć sobie ust oskarżeniami o mieszanie się do polityki, a uśmiercanie Solidarności to uśmiercanie marzeń Polaków o sprawiedliwej, solidarnej Polsce - mówił na Jasnej Górze szef krajowych struktur tego związku Janusz Śniadek. Śniadek przemawiał do pielgrzymów przed rozpoczęciem mszy, będącej głównym punktem uroczystości 28. Pielgrzymki Ludzi Pracy.

Wcześniej szef Solidarności wniósł na ołtarz relikwie błogosławionego ks. Jerzego, które zostaną na Jasnej Górze jako dar dla sanktuarium. Zwracając się do pielgrzymów podkreślił, że do Częstochowy przybyła Solidarność, która żyje, bo ks. Popiełuszko oddał za nią swoje życie. Dziękował też Bogu i Maryi za jego niedawną beatyfikację.

Śniadek przypomniał m.in., że podczas niedawnego rocznicowego zjazdu w związku w Gdyni postanowiono wystąpić do Stolicy Apostolskiej o ustanowienie ks. Popiełuszki patronem Solidarności.

Nawiązał przy tym do wystąpienia na zjeździe premiera Donalda Tuska.

- Na uroczystym zjeździe w Gdyni nasz gość, premier polskiego rządu mówił o dwóch Solidarnościach. Jedną nazwał tą dzisiejszą, z którą on i wielu ludzi nie utożsamia się, jak powiedział. Natomiast była ta pierwsza, nasza Solidarność - mówił dalej - prawdziwa, której

nie ma. Potem dużo mówił o nienawiści. Prowokując uczył nas na czym polega godność i szacunek do drugiego - mówił Śniadek. Dodał, że jedyne czego premier życzył wówczas uczestnikom zjazdu, to „żebyśmy nie pogardzili i nie nienawidzili”. - Gość, zaproszony na uroczystości, zakwestionował tożsamość jubilatów - ocenił szef związku. - Pouczał nas, ale nie powiedział nic o swoich obowiązkach, o tym, jak będzie rozwiązywał polskie problemy - podkreślił dodając, że słowa premiera zabrały i zraniły ludzi Solidarności. „Solidarność”, jeżeli umarła, to tylko w sercach tych, którzy tak twierdzą - oznajmił.

Śniadek zaznaczył przy tym, że choć wiele osób odeszło ze związku do polityki czy biznesu, nadal wielu członków jest w Solidarności od samego początku. - Ponoszą ofiary, nie oglądając się na korzyści. Dziękujmy im i okazujmy szacunek, zamiast obrażać - wezwał lider Solidarności dodając, że są także „inni, którzy realizują zupełnie inną wizję Polski”. - Dla nich Solidarność staje się przeskądą, wyrzutem sumienia, który próbują zagłuszyć. Uśmiercanie Solidarności to uśmiercanie ideałów Sierpnia, to uśmiercanie marzeń Polaków o sprawiedliwej i solidarnej ojczyźnie. Nie przestaniemy marzyć o lepszej Polsce, nie zjeździemy z obranej drogi, nie złamiemy złożonej przysięgi - zadeklarował lider związku.

Śniadek powiedział, że realnymi polskimi problemami są dziś wykorzystywanie przez nieuczciwych pracodawców pracowników, bezrobocie, powo-

dzianie czy ludzie ubodzy. - Chcemy o tych problemach rozmawiać, chcemy je rozwiązywać, chcemy Polski dla wszystkich, nie tylko dla wybranych - nawoływał.

- Nie damy sobie zamknąć ust oskarżeniami o mieszanie się do polityki. Wygraliśmy wolność, bo byliśmy razem. Nie damy się skłócić, nie damy się podzielić, bo chcemy wygrać lepszą Polskę dla nas i dla naszych dzieci. Pod hasłem „zorganizowani mają lepiej” będziemy budować polskie problemy - podkreślił dodając, że słowa premiera zabrały i zraniły ludzi Solidarności. „Solidarność”, jeżeli umarła, to tylko w sercach tych, którzy tak twierdzą - oznajmił.

Mszę św. poprzedziła modlitwa różańcowa oraz program słowno-muzyczny prowadzony przez regionalny zespół „Nasz Tata” z Powiatowego Młodzieżowego Domu Kultury w Trzebinii.

Pielgrzymka rozpoczęła się już w sobotę, 18 września Mszą św. o godz. 19.00 na Jasnogórskim Szczyście. Eucharystii przewodniczył i homilię wygłosił bp Kazimierz Ryzan, Krajowy Duszpasterz Ludzi Pracy. Zapiełwał regionalny zespół „Nasz Tata” z Powiatowego Młodzieżowego Domu Kultury w Trzebinii. Rozważania Apelu Jasnogórskiego o godz. 21.00 w Kaplicy Matki Bożej poprowadził bp Kazimierz Ryzan. Po Apelu na wałach zostało odprawione nabożeństwo Drogi Krzyżowej (cz.1, cz.2). Przez całą noc trwało modlitewne czwanie.

Tradycję pielgrzymki ludzi pracy zapoczątkował kapelan Solidarności, ks. Jerzy Popiełuszko w 1983 r.

Uroczystość zakończyło odśpiewanie pieśni „Boże coś Polskę”.

Uroczystości w naszym mieście działania upamiętniające 70 rocznicę Zbrodni Katyńskiej. Wcześniej odbyły się dwie uroczyste akademie, konkursy dla uczniów ze szkół głogowskich oraz spotkania z Rodzinami Katyńskimi.

Te wszystkie przedsięwzięcia nie byłyby możliwe bez zaangażowania wielu osób a mianowicie p. prezydenta miasta Jana Zubowskiego i jego zastępcy Leszka Szulca, p. Józefa Wilczaka, p. Marianna Staszaka ze Stowarzyszenia Upamiętnienia Zbrodni Ukraińskich Nacjonalistów. Nieoceniony wkład w realizację tych zadań włożyła p. dyrektor Gimnazjum nr 3 w Głogowie p. Małgorzata Nowakowska oraz nauczyciele - p. Hudażiak Małgorzata, p. Mielcarek Marzena, p. Weryszko Ewa, p. Krzysztof Kwicirski oraz koordynator projektu Mielcarek Bogusław.

Bogusław Mielcarek

KSIĄDZ TADEUSZ ŁĄCZYŃSKI

Przybył ze Stanisławowskiego z grupą repatriantów w 1945 roku. Przez pewien czas był jedynym duchownym w Legnicy, zorganizował życie religijne miasta. Proboszczem parafii pod wezwaniem św. Piotra i Pawła został w 1948 roku i piastował tę funkcję przez 40 lat, do 1988 roku, kiedy to zmarł. Kapłan darzony wielkim szacunkiem, pozostający na celowniku władz przez cały okres posługi kapłańskiej. Kościół św. Piotra i Pawła stał się miejscem organizowania Mszy za Ojczyznę w trudnych latach 80-tych, był miejscem, w którym legnicka mło-

To również parafia i klasztor franciszkański stały się ostoją dla „Solidarności” RI.

Ojciec Euzebiusz znany był z wspaniałych, nie owijających w bawełnę kazań wygłaszanych podczas uroczystości patriotycznych i religijnych. Szczególnie irytowały władze jego rozważania podczas świąt Bożego Ciała. Wia- domo np., że sprawą kazań władze wojewódzkie starały się zainteresować zakonnych zwierzchników księdza, a także zmieniając trasę procesji tak, by nie docierała na Rynek, gdzie zawsze gromadziło się wielu wiernych oczekujących na kazanie ojca Euzebiusza.

ODWAGA ŚWIĘTOŚCI

dzień - dzięki organizowanym tam wykładom - (o ile oczywiście chciał) mogła uczyć się niezakłamanie historii Polski. To właśnie w kościele św. Piotra i Pawła w 1985 r. odbyła się uroczystość odsłonięcia tablicy poświęconej Józefowi Piłsudskiemu. Tablicę ufundowali legnicy działacze Solidarności między innymi: Paweł Juroś, Stanisław Oberbianiec czy Stanisław Kot. Projekt wykonał Henryk Baca. Odlew zaś hutnicy Hutny Miedzi. Podana przez płot zakładu, zawędrowała do księdza Jana Gacka a następnie pod osłoną nocy została wmurowana w ścianę Kościoła p/w św. Piotra i Pawła. Sama pamiętań wspaniale uroczystości 11 XI 1985 r., które związane były z jej odsłonięciem.

Ponieważ szpital chirurgiczny przy ul Murarskiej sąsiadował z parafią św. Jana, któregoś to dnia w latach 80-tych u ojca gwardiana zjawiał się ordynator Paweł Juroś, zaproponował by przy okazji remontu wygosporować w szpitalu kaplicę. Chodziło tylko o to, by z prośbą o odpowiednie pomieszczenie zwrócić się do szpitala proboszcz sąsiedniej parafii. Pismo takie wystosowano. Jednak mimo formalnej zgody były duże trudności z jej założeniem.

Do ważnych zadań legnickich parafii należała pomoc charytatywna dla wszystkich, którzy potrzebowali pomocy, w trudnych czasach stanu wojennego.

KSIĄDZ WŁADYSŁAW JÓŻKÓW

Ksiądz Władysław proboszczem parafii św. Trójcy w Legnicy został w 1976 roku. Podczas strajkowych dni Sierpnia do księdza Władysława przysłał pracownicy przedsiębiorstwa komunikacji samochodowej. Strajk w PKS dał początek wystąpieniom w województwie legnickim. Kierowcy poprosili proboszcza o odprawienie Mszy Świętej na terenie zakładu.

Ołtarz na kilku przyczepach, wszystko pięknie przystrojone. Gdy wprowadzono stan wojenny, parafianie już 13 XII przybywali do swego proboszcza, by rozmawiać o przyszłości. A sam ksiądz proboszcz zapraszał na kanapki i herbatę stojących pod plebanią, przy koksownikach żołnierzy. Wiedział też o działalności swoich wikarych, akceptował ją i inicjował.

W 1982 roku podczas krwawych zająć w Lubinie ksiądz Władysław zaraz tam pojechał, by spróbować pomóc pokrzywdzonym. Prawy kapłan, odważny człowiek.

Na parafii odbywały się konspiracyjne spotkania, wykłady oraz przedstawienia. To właśnie na pa-

16 X 1978 roku arcybiskup krakowski Karol Wojtyła został wybrany papieżem i przyjął imię Jana Pawła II.

rafi św. Trójcy powstało Duszpasterstwo Ludzi Pracy. To tu na plebanii rozdziła się nowa elita miasta. To właśnie na parafii księdza Władysława Józkowa zorganizowano konkurs na plakat w 70 rocznicę odzyskania Niepodległości. Przesłano b. wiele prac, których wystawa miała miejsce w kościele. Oczywiście skonfiskowane przez SB, przepadły...

KSIĄDZ MARIAN KOPKO NASZ KAPELAN

Pierwszą parafią, do której został skierowany po ukończeniu semina-

Bez nich nasz ruch by nie przetrwał, bez nich nadzieja mogłaby nas opuścić. Jesteśmy winni naszym kapłanom szacunek i wdzięczność.

NA KONIEC

Namawiam naszych czytelników by szukali wspomnień z tamtych lat, by czytali o Karnawale Solidarności i Nocy Grudniowej. Tylko wtedy bowiem obronimy nasze poglądy, intuicję i wartości.

Mateusz Wyrwich jest autorem obszernego, ale bardzo przystępnego i ciekawie napisanego dzieła

28 X 1956 r. do Warszawy, po trzyletnim uwięzieniu przez władze komunistyczne, z Komańczy wrócił Prymas Polski Ksiądz Stefan Wyszyński.

19 X 1984 r. do Bydgoszczy wyjechał charyzmatyczny kapelan środowisk solidarnościowych, ksiądz Jerzy Popiełuszko. To był ostatni raz, kiedy widziano go żywego, 25 X zwłoki zamordowanego księdza wyłowiono z Wisły pod Włocławkiem.

Październik - miesiąc różańcowy, miesiąc królowej polskiego narodu Najświętszej Marii Panny.

Więc w tym miesiącu przypomniemy Naszym Czytelnikom księży, bez których walka o wolność, solidarność i prawdę byłaby dużo trudniejsza. Przypomniemy „naszych” kapłanów.

rium w 1981 roku była... parafia p/w św. Trójcy. „Ledwie pół roku posługiwał ksiądz Kopko w parafii, gdy komuniści wprowadzili stan wojenny”. Z pierwszego szoku otrząsnął się szybko i zabrał do działania. Ukrywał ludzi „Solidarności”. Gromadził wokół siebie młodzię, i dzięki proboszczowi udało się kupić instrumenty i założyć zespół muzyczny. Wkrótce zaczęły powstawać grupy teatralne, recytatorskie. Organizował pielgrzymki, ale także powoli rozwijała się wymiana informacji, książki, prasy podziemnej. Ksiądz Kopko osobiście angażował się w druk i przewóz podziemnych wydawnictw. Miał swoje znajomości wśród katozalińskich drukarzy, którzy bardzo pomagali.

Ksiądz Marian znał Barbarę Sadowską, poetkę, matkę Grzegorza Przemyska i to właśnie on zaproził ją na wieczór autorski do Legnicy.

To ksiądz Marian organizował przerzut pism religijnych, Biblii w języku rosyjskim do ZSRR. Rozmawiał z pracownikami, radzieckimi oficerami stacjonującym w Legnicy i pomagał.

W 1985 roku ksiądz Marian Kopko przeniesiony został do Bielawy i tam oczywiście także podjął działalność patriotyczną.

Formalnie kapelanem NSZZ „Solidarność” Zagłębia Miedzio- wego został w 1991 r. nieformalnie był nim zawsze...

„Oto w piątek 9 X spacerowałam sobie po legnickim rynku, moją uwagę przykuły zieloniutki, pokaźne plakaty. Były wszędzie: w przejściu między blokami, na słupkach ogłoszeniowych, „rzut beretem” od Urzędu Miasta. I zachęcały hasłem „Uwolnić konopie”, to plakatu stanowiły szkielet motywów roślinnych. Nie ma takiej imprezy kulturalnej, którą można by w ten sposób reklamować. Jest to ta sama metoda robienia sobie jaj z prawy, co rekłama dopalaczy poprzez podobiznę Boba Marleya. Po to nasz Rynek został zrewitalizowany, uroczyście otwarty, żeby oblać go prymitywnymi plakatami, mogącymi być interpretowane jako nawoływanie do legalizacji narkotyków???

AR-Ż